

Lätweefchu Urwises.

Ur augstas Gewefchanas = Kummissiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 12. Zettortdeenâ 23schâ Merza 1833.

No Nerretas.

Preezigâ wesselibâ jaunais gads mums irr eefahzees; no slimmibahm ne kur ne dsirdeja, un tif 21mâ Januar mahzitajam no sawas draudses, kurrâ tatschu 5578 dwehfeles no Lätweefchu tautas, pirmais lihks tappe peeteikts. Bet jo bahrgs un nikns rahdijahs sweffschu mehnes, jo ar to paschu nahze muhsu draudsê dauds slimmibas. Retti kahdas mahjas bij' atrohnamas, kur leels pulks kauschu ne buhtu puhlejees ar eefnu, kahsu, aisenentahm kruhtim, kaulu-lausfischanu, twihfschanu un aukstummu, un daschahm zittahm faitehm, un, ja ne wairak, tad tomehr kahdas pahru deenas us sawas gultas buhtu tappuschu peespeesti. Gan schihs slimmibas ne likkahs grubtas, un tatschu schinni weenâ mehnesi 50 zilweki muhsu draudsê mirruschi, kas wairak irr, ne ka kautkahdâ zittâ gaddâ. Bet lihks ar winna beigfchanu, paldeews Deewam! arridsan schi leela firgfschana un beesa mirfchana irr apstahjusees.

W — r.

Treijads deewanams.

Deewabihjigs fainneeks runnaja kahdâ deenâ ar sawu mahzitaju no swehdeenas. Un winsch runnaja tâ: „Nihlâ swehdeenâ treijads deewanams preefsch mannim walkam stahw, un wifsus trihs apmekleju, kad warru.“ — Un mahzitais snaidija un fazzija: Mums tomehr tikkai weena pascha basnizina, un winnas jauku spohdribu un sawus kluffus un isklaufigus basnizas kautinus eeraudsidsams un pahrsfattidsams mannim gan schkeetahs, ka muhsu basnizimu warretu faukt par deewanammu. — Sainneeks atbil-

deja: „Schi arri irr weena no teem trim deewanammeem, fo prahâ turru, un daschu dahrgu mahzibas = un eepreezinafchanas wahrbinu no turrenes us mahjahm lihks esnu nehmis, kas ne ween preefsch tahm nahkamahm feschahm darba-deenahm, bet arri preefsch wiffu muhschu mannim parahdijees ka dahrga un pastahwiga mantina.“ — Un to runnais fainneeks wezzam mahzitajam itt mihligi azzis skattija, un pehz brihtinu fazzija: „Lai Deews juhs mums usturr wehl ilgu laifu, zeenigs mahzitaish!“

Mahzitaish gohdiga fainneeka wahrduš ar preeku dsirdebams waizaja: „Bet nu — tas ohtrs deewanams?“ —

To gan labbaki paschi pasihstat, ne es, — atbildeja tas fainneeks, — bet sawâ semmigâ prahâ ir es tanni paschâ warru ustaisitees. Naugait, kad tikkai warru, es eemu ar seewu un behrneem laukâ. Un tur rihtâ sawas azzis mettam us mihlu fauliti, kâ winna zehlahs un spihd, — un wakkarâ, kad winna norecte. Un tab usluhkojam plaschu klajumu, un putnus ap-palsch debbesim un pukkes wirf semmes, un farunnajamees no ta, ka muhsu firdis to mahf isrunnahst. No darbeem tâ swabbads, un isdarrijis kas bija jaisdarra, zilweks itt ar zittahm azzim tahdas leetas usluhko. Bittitei woi taurinam, tâ falkoht, warr pakkal eet un arri pahr sahles lappinu preezatees. — Wakkarâ, kad gais skaidrs, swaigsnu = debbesi usskattijam. Gan daschu leetu mahkam ar wahrdu nosaukt, bet tomehr mannim tâ schkeet, itt ka wiffa plascha debbes effoht ta welwe pahr to leelu deewanammu, un ka arri tur tapatt ka semmê, Deewu warroht wiffur sayrast un sayust.

Mahzitaish mihligi winnam peekritte un fazzija: Pateeki, mihlaish draugs, tas gan irr deewanams. Arri tee swehti raksti tâ runna. Un tah-

dâ deewanaimâ gan warr Deewu peeminneht no wiffas firðs ar swehtu apdohmu. — Man tâ irr, fazzija tas fainneeks, ka firðs swehtâs deenâs itt ihpaschi us tahdahm dohmahm dohdahs. —

Un kahðs tab juhsu treschais deewanams, — mahzitais waizaja smaididams.

Senneeks atbildeja: „Ne nemmeet par launu, zeenigs mahzitais, tas irr mannas paschas mahjas. Darbi muhs tab ne schfirr zittu no zitta. Ur sawahm wiffslabbakahm drehbehm apgehrbti, wiffi kohpâ turramees ar preeku, ar mihlesibu un ar saderribu. Jo wairak peemanigi tab un ar pateilschanu sawas azzis mettam us saweem behrneem; mahjas=laudis wiffi zits zittam jo klahfaki, un ikktra labba dahwana ko baudam, tab jo dsihwa mums preefsch dwehfelehm stahw un jo spehzigi muhs mohdrina, Deewu to laipnigu deweju peeminneht, pee ka ne kahda, nedf gaisnibas, nedf tunfibas pahrmihschana. Turklah arri preezigs kluffums irr mahjas un kuhfis, — wiff irr jo spohðrs un jo jauki! Un tad ne warru atdsihtees no tahm dohmahm, ka meeriga mahjas dsihwofchana arri effoht ka deewanams, fur Deews mahjo un fur winnam labbi patihk.“

Tâ gan irr, fazzija mahzitais, un tahdu mahjas=tehwu gan warr faukt par Deewa preefteri. Tâ arri pee teem deewabihjigeem wezstehweem zits deewanams ne bija, ka winnu mahjas, un mahjas=tehwâs bija tas preefteris. — Woi tad ne tas swehtais Apustuls ikkatru zilweku par deewanammu fauz? Un wehl jo wairak kahdu pulzinu ihsteni deewabihjigu un deewatizzigu zilweku, un wezzakus, kas preezigâ meera ar saweem behrneem kohpâ dsihwo, — warram faukt par Deewa=draudsi un par deewanammu.

Tâ mahzitais im fainneeks kohpâ farunnajahs.

R — II.

Ischetree brahli.

(Lihðibas=stahsts, Latweeschem isdohmahts.)

Sirmam weentulum fehjeja swehdeenâs Ewangeliumu apdohmajoht, swefsch jauneklîs ar lohti

ffaistu gihmi klahf peestahjees un tam to lihðibas=stahstu, ko taggad isteikim, irr stahstijis:

„Ischetri jaunekli, brahli buhdami, bija, no spohscha faules kalna wirfus tahlumâ nofkattoees, tahdu widdu eeraudsijsufi, fur, kâ tee no-pratte, teescham mahjoja wiffada swehtiba un lainiba. „„„„Uk, kâ lainigi buhtum arr mehs, ta pirmes fazzija, kad tur warretum nofluht un tur weenadi ween mist un dsihwoht.““ — „„„„Bet tas beegalligi dsilfch puhnis un muflkums, kas stary mums un tahs winnas ffaistas laimas=semmes redsams, tâ ohtrajs teize, tas leeds mums tur aisfneegt.““ — „„„„Un kahðs ne=isskaitans pulks jeb dsihmis nelaimigu, tâ minneja treschajs, schâ breefmigâ purwi jau eegrinmufchi un kâ tehwo=tehwî stahsta, bohjâ aisgahjuschi!““

— Un pehdigi zettortajs eefanzahs: Uk, scheit mums tomehr naw paleefama weeta; woi bohjâ ja=eet, woi pahri ja=tohp. Man rohkâ, rauggeet, kluißi schi swehta gudribas=grahmata, fur râ ar leelu mihlibu daschdaschadi zilwekeem is-teiz, effoht Wissaugstakajs no teem laimigeem, kas tur tai winnâ puffè dsihwo preefsch gan drihs dâwi tuhstosfcheem gaddeem, no tihras schehlastibas speests, pahr to muflumu us scho mallu pahri nahzis, un ne ween scho faules=kalnu eerahdijis, no furra to laimas=semmi winnâ puffè ar gaischahm azzim warram eeraudsiht, bet arri dauds daudseem no teem, kas winnam tizzedamees winna swehteem padohma=wahrdeem paklaufigi bijuschî, irr palihðsejis no ta nelaimas-purwja istapt un pahri fluht. Uschfirschu scho grahmatu, lassfchu ar flannu balfi, klaufajtees ar swehtu apdohmu un apnemfimees tâ turretees, kâ schahs grahmatas apfkaidroti zehleji mahja; tab, kâ tizzu, ir mehs palifim tik gudri un spehzigi tur nofluht, fur muhsu muhschiga laima sell.““ — To fazzijis wiasch usschfibre to grahmatu un nehmahs tohs muhschigas dsihwofchanas wahrduß, jeb Wissangstakaja gudribas mahzibas un swehtus padohmus ffaidri un apdohmigi lassfht un pahr teem ar brahteem ayrunnatees. Bet pirmes brahlis smehjahs par to grahmatu, fazzidams schoß lepnus wahrduß: „„„„Ram tahdahm pasakkahm mau jaklaufahs.

Man pascham, palbeew's dabbai, irr jehgas un prahtha tif dauds, ka warru gudribu isdohmaht, ar fo par to muflunnu weddisees pahri tift. Nei warru, nei gribbu tizzeht, ka kahds no tahs winnaas puffes par mums behduleem ruhpes tur-rejis, un par to negantu puhni nebehdadams, schâ tufneffi, fur baddu mirstam, warr buht atgahjis. Un kahds gohds man no ta buhtu, kad ar fiveschas gudribas paligu tur nohtuhtu? Manni warr buht, tadeht ka pa zittu kamefcheem es pahrlishtu, ohtrâ mallâ wehl atraiditu, kâ nelecti, kas nederr laimas=semnê. Kas prahthig's buhs, us turren' kluhs!"" — To teizis dewahs winsch tâ kâ weegla prahthâ purwi eefsch. Kahdu brihdi netizzigajs lepnajs wehl lihgojahs stary nhdens=pukkeh'm un dseltenah'm puhnu-lappah'm. Ak, buhtu winsch wehl atgreesees! Bet, kas dohs? Ceraudsijs appaku melnu laipu tai wirsû kahpe. Wai, schi krahpneezes laipa breefmiga, neganti leela falkts bija, kas tam peepeschi ap-tihdamees to faschnaudse un rahwes bes dibbeni ar wiannu noschahwahs. Gan brahleem bija az-zis to redseht, gan affaru to noscheloht, bet kas nohst, tas nohst. No ohtras mallas, kâ no debbesim tikkai mihliga drauga balsß atffanneja un teize: „„kam auffs irr dsirdeht, tas lai dsird! Eudduscham brahtam bija firds kâ famihts leelzelsch zeeta. Debbes-schelahstibas sehkla tahdai par welti uskriht; ta to ne usnem'm; un netizzibas un lepnibas wels atsohg to, kâ putni appasch debbesim. Kâ ar graudeem aplaisitam leelzelsam newarr augli, tâ tahdai firdi newarr tizziba un fwehta laima rastees."" —

(Turplikam wairaf.)

Wehrâ nemmami wahr di.

+ Darri labbu, tad tew neatliks wallas, launu darriht.

* * *
Kas meh's paschi effam, to meh's dauds eefsch zitteem redsam.

Andrejs.

M i h l i a.

Tuhlstofschahm addatu=tuppesti
Mahjo tahs, nedarra launu,
Dsihwo bes kildas salihdigi,
Ruhstreem tahs padarra launu,
Etrahdneezes buhdamas, muddigi
Ness tahs, kâ schidini, paunu,
Waltu, jo leelu, kâ nesseji,
Smarschigu, derreht par fwehpefli.

— pb.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 1c. 1c. 1c., tohp no Brambergas pagasta teefas wiffi parradu de-weji ta Brambergas muischas fainneeka Slaweru Janna, kas parradu, nespehziabas eefsch klausifchanas un flittas mahju kohpschanas dehl no sawas muischas waldifchanas apfuhdsehts un tapchz appasch kurratera likts irr, usfaukti: few eefsch to starpu no 6 neddelahm, pee saudeschanas tahs teefas, schè peeteiftees.

Jslaisis ar Brambergas pagasta teefas appasch-rakstu un sehgeles, tanni 24ta Webruara 1833. 1
(S. W.) J. Maiffel, peefehdetais.
(Nr. 43.) Janischewsky, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 1c. 1c. 1c., tohp no Brambergas pagasta teefas wiffi parradu de-weji ta Brambergas fainneeka Slaweru Janna, par kurra mantu, leelu parradu dehl, konkurse nospreesta, usaizinati, few, eefsch to starpu no 8 neddelahm un wisswehslaki lihds 4tu Maija f. g. ar skaidrahm parahdischanahm scheid peeteiftees, zittadi neweens wairs netaps peentents un klausifhts.

Brambergas pagasta teefa 11ta Merza 1833. 3
+++ J. Maiffel, pagasta wezzakais.
(Nr. 52.) Janischewsky, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 1c. 1c. 1c., tohp no Gulbenes pagasta teefas wiffi tee, kam kah-das taisnas parradu prassifchanas pee teem fainneekem Rakstu Sibmanna un Puzelu Mattihfa buhtu, kurri sawas mahjas inventariuma truhkuma un nespehziabas labbad atdewuschi un par kurru mantahm zur schih's deenas spreedumu konkurse nolikta, usaizinati,

pee faudeschanas fawas teefas eefsch to starpu no 8 neddelahm un wisfewehlaki lihds to 22tru Aprila f. g., kas par to weenigu un isflehdtsamun terminu nolikts tappis, pee schihs pagasta teefas peeteiktees un tad to sagaidiht, kas pehz likkumeem spreests taps.

Gulbenes pagasta teefa 25ta Webruara 1833. 2
(S. W.) ††† Virsel Mikkel, pagasta wezzakais.
(Nr. 2.) Carl Friedr. Thormann, pagasta teefas
frikhweris.

Wiffi tee, kam taisnas prassischanas pee ta Uhrla-
was fainneeka Dinnu Zanna buhtu, par kurra mantu
parradu dehl konkurse nolikta, tohp usaizinati, 6 ned-
delu starpa, un wisfewehlaki lihds 17tu Aprila deena,
kas tas weenigais un isflehdtsamais termihns buhs,
pee schihs pagasta teefas peeteiktees un tad sagaidiht,
kas pehz likkumeem taps nospreests.

Uhrlawas pagasta teefa 6ta Merza 1833. 3
(S. W.) Zahn Viksin, pagasta wezzakais.
(Nr. 20.) Meyer, pagasta teefas frikhwereis.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee
tahs atstahstas mantas to nomirruschu Uggahles fain-
neeku Wohstu Zanna un P. Kaulinu Prizza buhtu,
tohp usaizinati, wisfewehlaki lihds 22tra Aprila f. g.,

kas tas weenigais un isflehdtschanas termihns buhs,
pehz kurra neweens wairs klausibts ne taps, pee Ug-
gahles pagasta teefas tadehl peeteiktees.

Uggahles pagasta teefa 1ma Merza 1833. 2
††† Pohge Dioschie, pagasta wezzakais.
E. Freiberg, pagasta teefas frikhwereis.

Zittas fluddinaschanas.

Kad kas Trappekmuischas fainneeks Ribse Wahr-
linsch dehl nesprehschanas fawas mahju kohpschanas
scheit uesteizis, un lihds schim wehl neweens preeksch
usnemfchanu to peeminnetu mahju atraddees, tad tohp
scheitan wiffi tee, kam patikschana tahs mahjas us-
nemt un kas preeksch mahju kohpschanas derrigi buhtu,
usaizinati, wisfewehlaki 3 neddelas preeksch Jurgu de-
nas, prohti lihds 1mu Aprilu f. g. pee Trappe's mui-
schas waldischanas peeteiktees, kur wiini to flaidraku
sinnaht dabbuhs.

G. Grosse.

Lai Krohna muischa Schwarden, irr no Jahneem
f. g. ta mohderechana no 100 flauzamahn gohwim
us nohnu dabbujama. Kam patikschana irr scho
mohderechana usnemt, lai to flahstaku sinnu dehl
Krohna Lipstumnishâ (Klein Friedrichshof) peetei-
zahs.

Naudas, labbibas un prezzu firgus us plazzi. Rihge tamni 20ta Merza 1833.

	Sudraba nauda.		Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.	Rb.	Kp.
3 rubli 63 kap. papihru naudas geldeja	1	—	1	—
5 — papihru naudas	1	36	1	—
1 jauns dahlderis	1	31	1	80
1 puhrs rudsu tappe maksahnts ar	1	20	1	60
1 — kweeschu	1	80	1	65
1 — meeschu	1	—	1	25
1 — meeschu = putraimu	1	60	1	50
1 — ausu	—	62	1	75
1 — kweeschu = miltu	2	30	1	—
1 — bibdeletu rudsu = miltu	1	60	1	—
1 — rupju rudsu = miltu	1	30	1	50
1 — sirnu	1	40	1	15
1 — linnu = sehklas	2	75	50	—
1 — kannepu = sehklas	1	10	—	—
1 — kimmenu	5	—	—	—
			50	—

50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudun weena maksâ.

W r i h w d r i e k e h t .

No juhrmallas = gubernementu augstas waldischanas puffed: F. D. Braunschweig, grahmatu pahrluhkotais.